

ORKLAND
KOMMUNE

Planstrategi for Orkland 2020 - 2023

Vedtatt av Orkland kommunestyre 28.10.2020, sak 77/20

1. Innledning

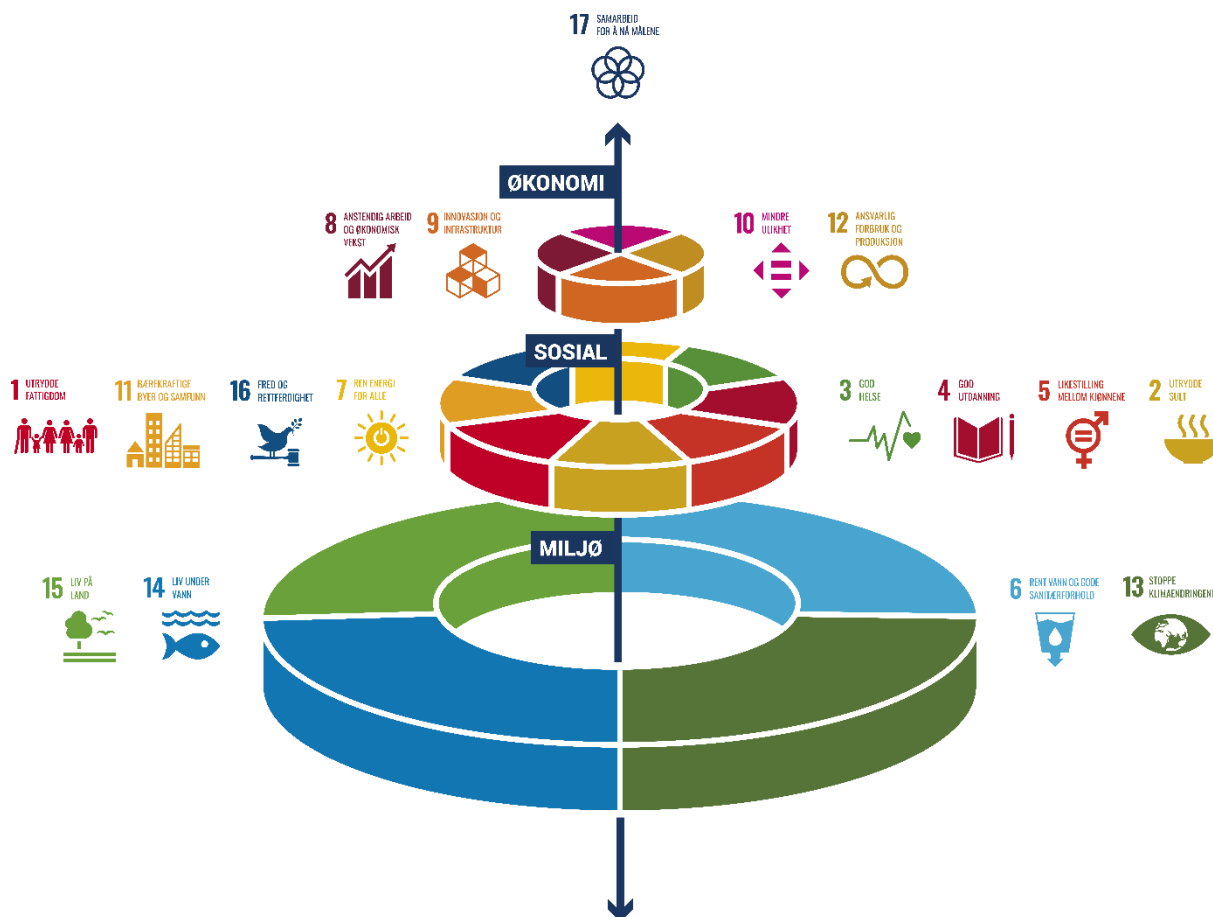
Fra 1.1.2020 er Orkland en ny kommune. Kommunesammenslåingen vil prege mye av arbeidet i årene som kommer. Den nye kommunen er en langstrakt kommune med bysentrum sentralt i kommunen. Areal: 1906 km². Folketall 1.1.2020: 18217.

Uavhengig av kommunesammenslåinga står vi overfor en del utfordringer knyttet til for eksempel demografiske endringer, klimaendringer og økte levekårsforskjeller.

Hvordan skal vi håndtere utfordringene og utnytte mulighetene på en best mulig måte? Hva må vi gjøre for å sikre en bærekraftig utvikling?

Kommunen har flere virkemidler for å påvirke samfunnsutviklingen. Får vi til et godt samspill mellom politikerne og de som jobber i kommunen, og de som bor, arbeider og driver næringsvirksomhet her, kan vi få til mye mer. Målrettet, felles innsats gir større kraft og bedre resultater.

Planer er verktøy for å bli enige om felles mål og prioriteringer, og hva vi vil gjøre for å nå målene. Planlegging skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte. Orkland kommune vil legge til grunn FNs bærekraftsmål for all planlegging og øvrig virksomhet. Dette kommer tydelig fram i forslag til kommuneplanens samfunnsdel.

Figur - bærekraftsmål og tre dimensjoner (miljø-, sosial- og økonomisk bærekraft)

Kilde: Basert på Azote Images for Stockholm Resilience Centre

Dette dokumentet legger føringer for kommunens planlegging og prioriteringer i inneværende kommunestyreperiode.

2. Hva er planstrategi?

Ifølge plan- og bygningsloven skal kommunen i begynnelsen av hver valgperiode utarbeide en planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden. Utfordringsbilde og forslag til mål og strategier for ønsket samfunnsutvikling i Orkland (kommuneplanens samfunnsdel og utfordringsdokument) fremmes til behandling samtidig med dette dokumentet. Planoppgaver som prioriteres i perioden skal bidra til å oppfylle målene i forslag til samfunnsdel.

Revisjon av kommuneplanen

Planstrategien skal ta stilling til om gjeldende kommuneplan skal revideres. Orkland har ingen samfunnsdel i dag. Fellesnemnda vedtok i 2019 planprogram for ny kommuneplanens samfunnsdel for Orkland. Intensjonsavtalen for sammenslåinga er viktig grunnlag for rådmannens forslag til kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens arealdel består pr 1.1.2020 av fire sett med plankart og bestemmelser, for tidligere Snillfjord, Agdenes, Meldal og Orkdal kommuner. Rådmannen foreslår å gjøre en helhetlig vurdering av hvordan den nye kommunens arealer kan brukes og utvikles på en mest mulig hensiktsmessig og bærekraftig måte. Forslag til hvordan vi kan lage en ny arealdel (planprogram) vil bli lagt frem i egen sak. Ambisjonen er at ny kommuneplanens arealdel kan vedtas i denne valgperioden.

Plansystemet skal:

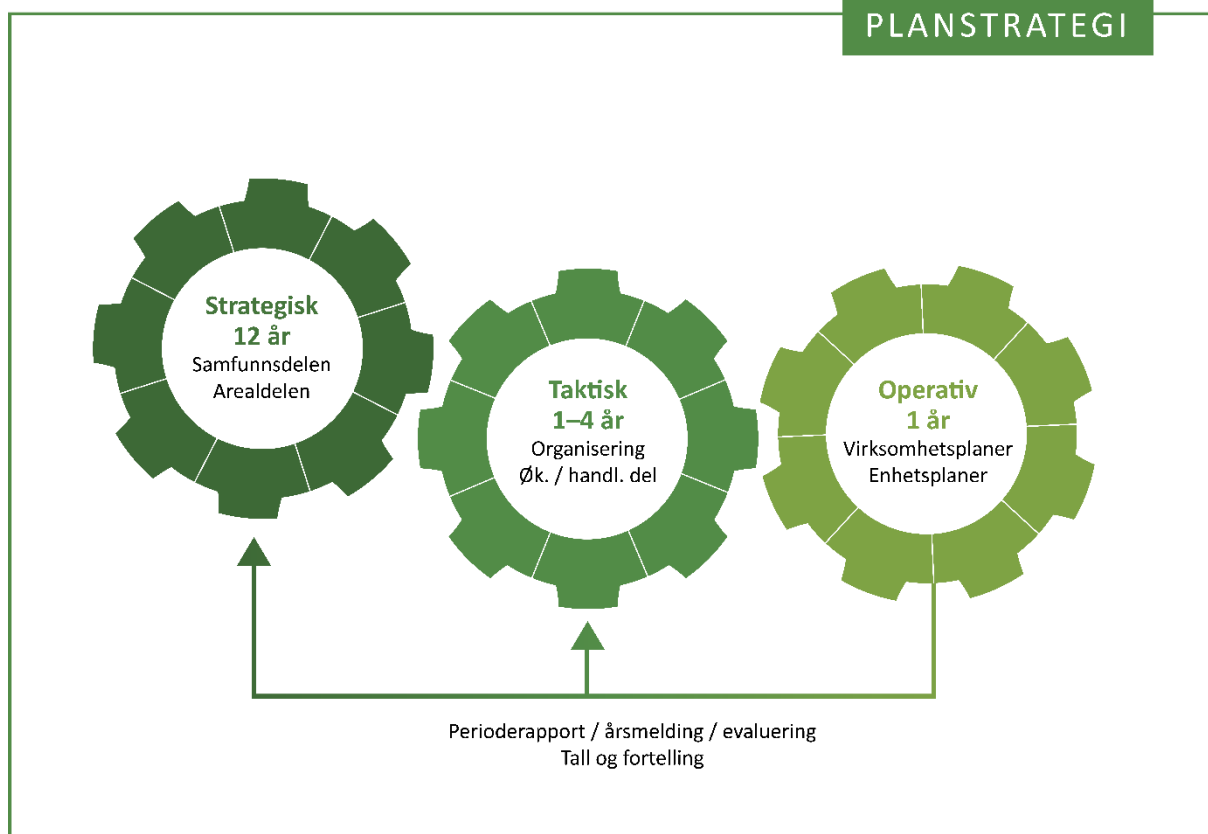
- Gi et godt grunnlag for politisk styring og administrativ oppfølging
- Være tilgjengelig og lett å få oversikt over
- Stimulere til tverrfaglig oppgaveløsning i samarbeid med befolkning, næringsliv og organisasjoner
- Gi tydelig rollefordeling mellom planer som vedtas politisk og administrativt
- Legge til rette for åpenhet og målrettet samarbeid/medvirkning i planprosessene

Plansløyfa i Orkland kommune

Planlegging handler om å knytte sammen kunnskap og handling. Alle planprosesser starter med et ønske om å:

- belyse et tema
- sette dagorden
- få fram ny kunnskap

Dette gjøres gjennom statistikk, litteratur og medvirkning i planprosessen. I tillegg er det ønskelig at det skal skje en utvikling gjennom tiltak etter at planprosessen er ferdig.

Figur – Plansløyfa i Orkland (basert på Amdam, Roar)

Plansløyfa i Orkland kommune består av følgende hovedelementer:

Strategisk nivå:

- Utfordringsdokument**
 som beskriver sentrale utviklingstrekk som befolkningsutvikling, næringsliv, folkehelsestilstand, samfunnssikkerhet, økonomi, klima og miljø. Dette dokumentet oppdateres hvert år i forkant av budsjettprosessen. (utkast til utfordringsdokument er vedlegg til saken)
- Planstrategien**
 er ikke en egen plan. Det er en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og planbehov i valgperioden.

Handlingsdelen av plansløyfa

- **Temaplaner**

Disse dokumentene er plassert mellom strategisk og taktisk nivå, det vil si mellom samfunnsdelen og økonomi- og handlingsplanen. Temaplanene belyser og gir kunnskap om utvalgte fag- og temaområder. Temaplanene skal bidra til detaljerte veivalg og forankring på tvers i organisasjonen. Temaplanene kan inneholde en handlingsdel med prioriterte tiltak. Dersom gjennomføring av tiltak har økonomiske konsekvenser vil disse tiltakene behandles som innspill i budsjettarbeidet.

- **Økonomi- og handlingsplan**

Omhandler kortsiktig (4 år) ressursinnsats for å nå overordna mål. Alle forslag til tiltak som forutsetter økonomiske ressurser, må vurderes og eventuelt prioriteres og fordeles på årene i planperioden (1-4 år). Årsbudsjettet gir rammene for hva kommunen ønsker å prioritere av handling og tiltak kommende år.

- **Virksomhetsplaner**

Omhandler gjennomføring av tiltak og daglig drift. De kommunale enhetene avgjør selv behovet for ettårige planer for å iverksette tiltak for å nå målene i samfunnsdelen og økonomi - og handlingsplanen. Dette er planer som fastsettes av rådmannen og omtales derfor ikke i planstrategien.

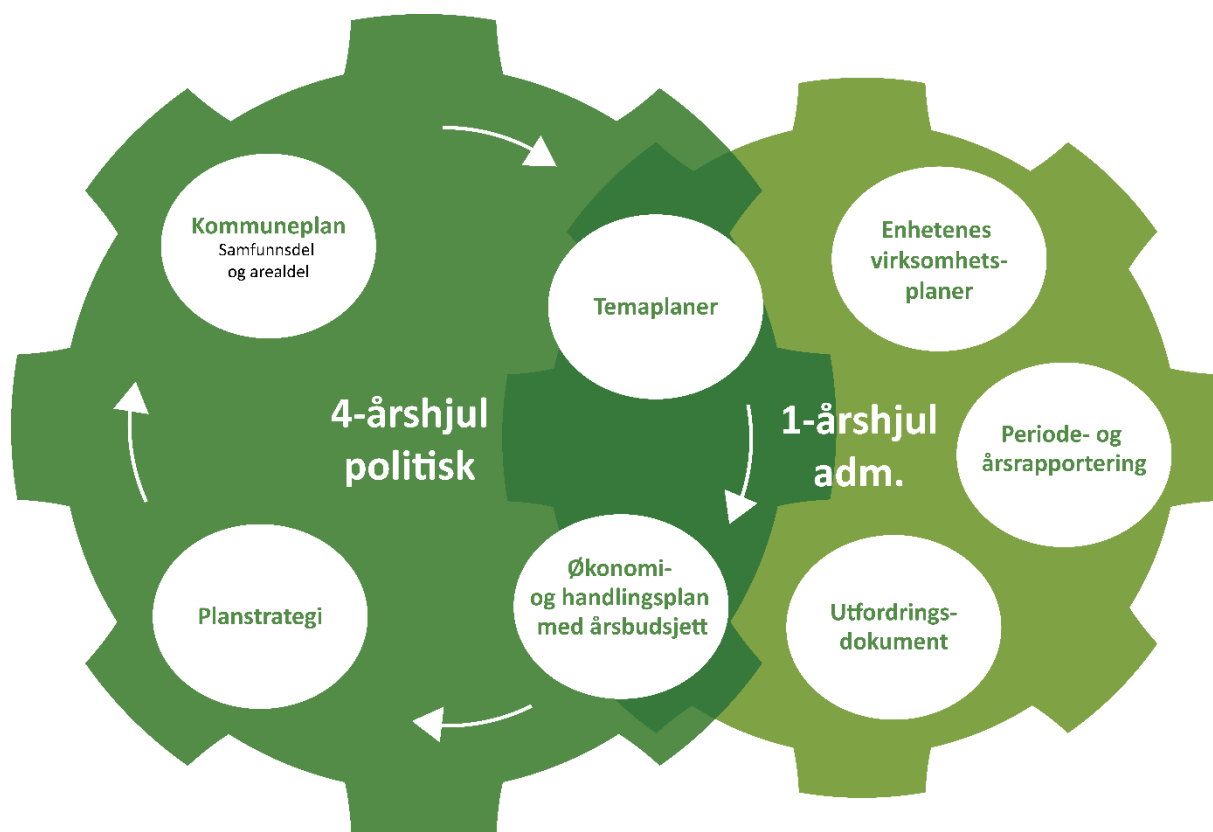
Rapportering og læring

Det er vesentlig å finne gode og hensiktsmessige måter å rapportere tilbake til politisk nivå for å lære og korrigere kursen når det er behov for det.

Slik vil kommuneorganisasjonen lære fra det operative nivået på «gulvet» til taktiske nivået i økonomi- og handlingsplanen og videre til strategisk nivå. På dette nivået gjør vi overordna veivalg (planstrategi, samfunnsdel og arealdel). Dette er selve «nøkkelen» for plansløyfa.

Årshjul og et sammenhengende plan- og styringssystem

Figuren viser hvordan Orkland kommune skal ha et sammenhengende plan- og styringssystem inndelt i et 4-årshjul og 1-årshjul. De strategiske plandokumentene og prosessene er plassert i det fireårige løpet. Det innebærer at den langsiktige delen av kommuneplanen (samfunnsdelen) bør oppdateres minst en gang i fireårsperioden. Dette er spesielt viktig i oppstarten av kommunen - et førstegenerasjons planverk. De to årshjulene virker sammen, og er gjensidig avhengige av hverandre. Økonomi- og handlingsplanen blir selve «navet» i systemet, der strategier og temaplaner følges opp av tiltak og handling som prioriteres i det årlige arbeidet med årsbudsjettet.

Figur - Årshjul og et sammenhengende plan- og styringssystem

Utfordringer og planbehov (kommunedelplaner, tema-/fagplaner/strategier)

Hovedmål	Rådmannens vurdering av planbehov- temaplaner
<p>Nære Orkland Orkland kommune skal være NÆR og arbeide for gode menneskemøter, møte individuelle behov og ta hele Orkland i bruk.</p>	<p>Bosettingsplan for flyktninger Boligsosial handlingsplan Ruspolitisk plan Temaplan frivillighet Temaplan kompetanse og heltid Reguleringsplaner: Orklaparken del 2 Orkanger Nordre del Tverrforbindelse Agdenes-Snillfjord</p>
<p>Kloke Orkland Orkland skal være KLOK og se motstridende interesser og legge til rette for samarbeid og dialog. Målet er å være et tilgjengelig, trygt, mangfoldig og aktivt samfunn.</p>	<p>Kommuneplanens arealdel Kommuneplanens samfunnsdel Temaplan eierstrategi Temaplan kulturminner Plan for idrett og fysisk aktivitet Temaplan vannbruk Temaplan veg Temaplan trafiksikkerhet Skolebruksplan (struktur, kapasitet, tilstand) Barnehagebruksplan Temaplan oppvekst</p>
<p>Modige Orkland Orkland skal være MODIG og arbeide målrettet med innovasjon, næringsutvikling og digitalisering for å møte framtidens utfordringer. Samtidig skal kommunen og lokalsamfunnene motvirke konsekvensene av klimaendringer og stille seg i front for lavutslippssamfunnet.</p>	<p>Temaplan næring (inklusive landbruk) Temaplan klima-, energi- og miljø Temaplan digitalisering Temaplan markedsføring</p>

Følgende planoppgaver prioriteres i perioden:

Plan/strategi	2020	2021	2022	2023	2024
Planstrategi					
Kommuneplanens samfunnsdel					
Kommuneplanens arealdel inkludert sentrumsplan for Orkanger					
Overordna ROS					
Beredskapsplan					
Veteranplan					
Temaplan klima-, energi- og miljø					
Reguleringsplan for Orkanger Nordre del					
Reguleringsplan for Orklaparken sørover fra Forve bru					
Reguleringsplan tverrforbindelse Agdenes-Snillfjord					
Temaplan markedsføring					
Temaplan kompetanse og heltid inkl. lærlingestrategi					
Temaplan kulturminner					
Plan for idrett og fysisk aktivitet					
Temaplan frivillighet					
Temaplan kultur					
Temaplan oppvekst					
Skolebruksplan					
Barnehagebruksplan					
Boligsosial handlingsplan inkl. bosettingsplan for flyktninger					
Temaplan Habilitering og rehabilitering					
Ruspolitisk handlingsplan					
Temaplan vold i nære relasjoner					
Temaplan samordning av lokalforebyggende tiltak					
Temaplan vannbruk					
Temaplan veg					
Temaplan trafiksikkerhet					
Temaplan næring (inkl. landbruk)					
Temaplan eierstrategi					
Temaplan digitalisering					

Fra kommunestyremøtet i desember:	Rådmannens vurdering
Handlingsplan mot rasisme og diskriminering	Temaet ivaretas av temaplan samordning av lokalforebyggende tiltak
Plan for universell utforming av sentrumsområder	Det er i april 2020 søkt om tilskudd til kartlegging (Kartverkets tilskuddsordning)
Boliger for funksjonshemmede i Lensvik	Inngår i boligsosial handlingsplan
Vold i nære relasjoner	Planarbeidet starta opp før pandemien
Sertifisering av Orkland som trafiksikker kommune	Vurderes i arbeidet med temaplan trafiksikkerhet
Fra Miljøpartiet de grønne: Reguleringsplan for Nerøra og gjenåpning av Nerviksbekken. Sykkelstrategi.	Reguleringsplan for Orkanger Nordre del er prioritert Sykkelstrategi vurderes i temaplan trafiksikkerhet og i temaplan klima-, energi- og miljø